

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3036/2017. (III. 7.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Stumpf István* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kaposvári Törvényszék 1.Fkf.178/2016/7/I. sorszámú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó magánszemély jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a Kaposvári Járásbíróság mint fiataalkorúak elsőfokú büntetőbírósága az indítványozót – három társával együtt – mint II. rendű vádlottat társtettesként elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés bűntettében 2 évi és 4 hónapi börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A Kaposvári Törvényszék indítvánnyal támadott, 2016. november 9-én meghozott 1.Fkf.178/2016/7/I. sorszámú végzésével az ítéletet helybenhagyta.
- [3] 1.1. Az indítványozó 2016. december 23-án alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben indítványozta a másodfokú döntés megsemmisítését, tekintettel arra, hogy a büntetőeljárás nyomozati szakaszában az I. rendű terhelt elleni kényszerintézkedés elrendeléséről szóló nyomozási bírói határozatok felülbírálatában a támadott döntést hozó másodfokú tanács két bírója is részt vett. Az indítványozó mindezek alátámasztására csatolta a Kaposvári Törvényszék 2014. április 2-án kelt Bnyf.116/2014/2., 2014. május 5-én kelt Bnyf.164/2014/2., 2014. szeptember 24-én kelt 1.Bnyf.363/2014/3., 2014. december 1-jén kelt Bnyf.455/2014/3. és 2015. február 2-án kelt Bnyf.29/2015/2. sorszámú végzéseit.
- [4] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott döntés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Hivatkozik e körben az Alkotmánybíróság 21/2016. (XI. 30.) AB határozatában megállapítottakra, miszerint alkotmányos követelmény, hogy a büntetőügy további elintézésében ne vegyen részt olyan bíró, aki az eljárás bármely korábbi szakaszában, így akár a nyomozás során bíróként járt el a terhelttel szemben. Az alkotmányjogi panasz benyújtását követően a Kaposvári Járásbíróság 13.Fk.83/2015/61. sorszámú végzésével ítéletének végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig felfüggesztette.
- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek, különösen a 26. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelményeknek.
- [6] Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [7] Az alkotmányossági vizsgálat tárgyát jelen ügyben az a kifogás képezi, amely szerint az I. rendű vádlott vonatkozásában nyomozati szakban az előzetes letartóztatásról szóló döntés meghozatalában részt vett két olyan bíró is, akik később a másodfokú eljárásban az ítélező tanács tagjai voltak, melyet a panaszos által az Alkotmánybíróság rendelkezésére bocsátott iratok is alátámasztottak.

- [8] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által is hivatkozott 21/2016. (XI. 30.) AB határozatban – megerősítve a 34/2013. (XI. 22.) AB határozatban elfogadott értelmezést – mondta ki, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt pártatlanság követelménye megkívánja, hogy a büntetőügy további elintézésében ne vegyen részt olyan bíró, aki az eljárás bármely korábbi szakaszában, így akár a nyomozás során bírói feladatokat látott el, ugyanis azzal szükségszerűen együtt jár a bizonyítékok bizonyos szintű, de mindenképpen előzetes értékelése. E körben nincs alapvető különbség a nyomozási bíró, az előzetes letartóztatás egy éven túli hosszabbításáról döntő egyesbíró, vagy az előzetes letartóztatás elrendelése, illetve meghosszabbítása tárgyában másodfokú döntést hozó tanács tagjainak feladatai között {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [43]}.
- [9] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor észlelte, hogy az indítványozó nem saját maga, hanem az I. rendű vádlott vonatkozásában hivatkozott az eljárás nem tisztességes voltára, az indítvány nem tartalmaz arra vonatkozóan alkotmányos érvelést, hogy a fenti vélelmezett alaptörvény-ellenesség miatt és mennyiben hatott ki a panaszosra. Az alkotmányjogi panasz intézményének egyéni, szubjektív jogvédelmi funkciója megköveteli, hogy az indítványozó – és nem más személy – Alaptörvényben biztosított jogainak sérelme merüljön fel. Igaz ez abban az esetben is, ha több terhelt, vagy pertársaság van az ügyben – valamelyikükkel szemben felmerült alaptörvény-ellenesség nem szükségszerűen hat ki a többi érintett személy helyzetére. E körben a panasz befogadhatóságának feltétele tehát az, hogy a panaszos által alaptörvény-ellenesnek ítélt helyzet – jelen esetben a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog vélt sérelme – a panaszos személyét ténylegesen érintse, s ennek következtében a panaszos alapjogai sérüljenek. Erre vonatkozóan az indítvány érvelést nem tartalmaz, így az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) és h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, visszautasította.

Budapest, 2017. február 21.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [10] A panaszos indítványában a bírói döntés megtámadásának indokaként a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatra, illetve a 34/2013. (XI. 22.) AB határozatra hivatkozik, amelyekben az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt pártatlanság követelményéből eredő alkotmányos követelményt állapított meg, mely szerint „a büntetőügy további elintézésében ne vegyen részt olyan bíró, aki az eljárás bármely korábbi szakaszában, így akár a nyomozás során bíróként járt el”.
- [11] A jelen ügyben meghozott végzés a fenti döntésekben foglaltakat mérvadó elbírálási szempontként idézi, de az indítványt visszautasítja, mert „az indítványozó nem saját maga, hanem az I. rendű vádlott vonatkozásában hivatkozott az eljárás nem tisztességes voltára, az indítvány nem tartalmaz arra vonatkozóan alkotmányos érvelést, hogy a fenti vélelmezett alaptörvény-ellenesség miatt és mennyiben hatott ki a panaszosra”.
- [12] Számomra viszont az indítványból az derült ki, hogy az indítványozó nem az I. rendű vádlottat érő jogsérelme hivatkozik, hanem saját tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmére, mivel az alkotmányos követelményt saját esetére is vonatkoztathatónak tartja. A hivatkozott alkotmányos követelmény az indítványozó értelmezésében tulajdonképpen azt jelenti, hogy a büntetőügy további elintézésében ne vegyen részt olyan bíró, aki az adott büntetőeljárás bármely korábbi szakaszában – nem csak saját maga, hanem akár társtettesét érintően is – bírói feladatokat látott el. Álláspontom szerint annak a kérdésnek az eldöntésére, hogy az alkotmányos követelménynek az e helyes értelmezése, amit az indítványozó állít, – a többségi indokolás logikájában – érdemi elbírálást érdemelt volna.

- [13] A jelen ügyben hozott visszautasító végzést az előbbi fenntartásom ellenére mégis támogattam. A fent hivatkozott alkotmánybírósági határozatokhoz ugyanis különvéleményt fűztem, mivel a felmerült alkotmányos problémát alkotmányos követelménnyel (és bírósági jogértelmezés-jogalkalmazás útján) nem, hanem csak mulasztás megállapításával (és jogalkotói úton) láttam orvosolhatónak. Ennek megfelelően a jelen indítvány alapját képező eljárásban felmerült alkotmányos aggályt a bíró nem tudta volna jogértelmezéssel kiküszöbölni.

Budapest, 2017. február 20.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/23/2017.

